

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 279.

V Ljubljani, v soboto 5. decembra 1885.

Letnik XIII.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja, 5. decembra.)

Ko se je prebral in potrdil zapisnik zadnje seje in so se po deželnem glavarju odsekoma razdelile došle reči, prečitala se je interpelacija, ki so jo zastopniki manjšine stavili na g. deželnega predsednika, zakaj se še ni proglasila postava zastran odkupa duhovenske bire? G. deželni predsednik je na to odgovoril precej, da je proglašenje te postave odvisno od izdelanja dotične izvrševalne postave. Sicer pa prebivalstvo nima nobene škode, ako se postava še ni izvršila, in njemu (deželnemu predsedniku) v tem oziru še ni došla nobena pritožba.

Potem sta se naznanila dva samostalna predloga g. profesorja Šukljeta; eden namerava vravnavo Krke, eden pa pregled celega volilnega reda kranjskega. Vtemeljevanje teh predlogov prišlo bode prihodnjič na vrsto.

Računski sklep deželnega zaklada za l. 1884 se je izročil finančnemu odseku, občinski volilni red pa upravnemu odseku.

Potem je g. Klun vtemeljeval svoj samostalni predlog. Njegov govor priobčimo prihodnjič. Ko je izgovoril, oglasil se je g. deželni predsednik, rekši, da mora zavrniti napade na deželno predsedništvo in na politične uradnike. Rekel je da pogovor s sekcijem načelnikom Kubinom je bil privaten, in ni diskretno se nanj sklicavati. On se ne spominja, da bi bil najtoplejše zagovarjal paragrafa 13 in 15, in naj bi bil gosp. govornik takrat svoje nasprotno stališče zagovarjal. Sicer pa misli, da se s tem predlogom ne bode v okom prišlo neprilicnostim, katerih je omenjal. Okrajni glavarji so pri volitvah delali, kakor se jim je zdelo primerno; vladi se pa ne spodobi in ne gré, da bi jim dajala kake ukaze.

G. Klun dejansko popravlja, da pogovor s sekcijem načelnikom Kubinom po njegovem mnenju ni bil privaten, ker se je vršil vsled ukaza g. ministerskega predsednika v ta namen, da sta z dr. Vošnjakom ministerstvu dala potrebna pojasnila. Dalje protestira za to, da je napadel deželno vladu ali uradnike, našteval je le dejanske dogodke, pa ni imenoval nobenega kraja in nobenega uradnika. Tudi tega ni trdil, da je gosp. deželni predsednik najtoplejše

zagovarjal § 13 in 15, ampak je le rekel, da se je ta sprememba največ sprejela zaradi tega, ker je to stališče zagovarjala deželna vlada kranjska.

Baron Apfaltrern omenja, da je manjšina zoper predlog, ker neče, da bi se volilna pravica razširjala.

G. Hren v svojem in nekterih svojih tovarišev omenja, da bodo glasovali sicer za to, da se predlog izroči upravnemu odseku, da se pa v meritoričnem oziru s tem nikakor ne vežejo.

Dr. Vošnjak omenja, da je obravnavo z vladnim zastopnikom na Dunaju smatrał za privaten razgovor.

Potem se glasuje in se predlog g. Kluna v pretres izroči upravnemu odseku.

Dalje se potrdite volitve poslancev Hrena in Stegnarja; duhovnu, ki opravlja službo božjo v prisilni delavnici, se je pa k dosedanji plači še privolilo 60 gld.

Dalje so se dovolile podpore: Strokovni šoli za lesorezje v Kočevji 100 gld.; Jovani Mašek se je miloščina letnih 50 gld. podaljšala za 3 leta; Jerneju Pečniku se je dovolila za rimska izkopovanja podpora 150 gld.; ubogim gimnazijcem na Kočevski gimnaziji 100 gld.; slovanskim vseučiliščnikom v Gradu 200 gld.; podpornemu društvu modroslovcev na Dunaju 50 gld.; „Glasbeni Matici“ v Ljubljani 500 gld.; dramatičnemu društvu pa 1000 gold.

Prošnja g. Bobka, učenca zdravništva v Gradu, in prošnja občine Struga za podporo zaradi prezidanja farovža se odbijete. G. Pakiž je bil nasvetoval v ta namen privoliti enkrat za vselej 200 gl., pa je ostal s svojim predlogom v manjšini, ker je komaj kakih 5 poslancev zanj glasovalo.

Ob polu ene popoldne g. deželni glavar sklene sejo in prihodnjo sejo napové za sredo 9. t. m.

Okrožnica

Njih Svetosti po Božji previdnosti Papeža Leona XIII o krščanski uravnavi držav.

(Dalje.)

Pri takih težavnih okoliščinah bodo katoličani lahko spoznali, če nas poslušajo, kakor se spodobi,

ktere dolžnosti da imajo v mišljenji in v dejanji.

Potrebno pa je v mišljenji vse to, kar so papeži sporočili ali bodo še sporočili, in česar smo se za trdno prepričali, si dobro v spominu hraniti, in kedar treba, tudi javno spoznati. In zlasti je potrebno v tem, kar zadeva v novjšem času toliko poželjeno prostost, biti enih misli z apostolsko stolico; in kar ona misli, morajo misliti vsi.

Varuje pa naj se vsakdo, da se ne dá premotiti po lepi zunanosti novošegne prostosti, ter naj pomisli, odkod da izhaja, kdo in s kom jo podpira in vzdržuje. Saj že skušnja zadosti uči, kaj da je storila v državi; rodila je tu in tam take sadove, katerih se dobri in modri možje po pravici kesajo. Če je res kje, ali če si samo mislimo državo, ktera krščanstvo brezobzirno in samosilno preganja, in če ž njo primerjamo novošegno državo, o kateri govorimo, bi se nam znala sicer ta boljša dozdevati. Načela pa, na ktera se upira, so, kakor smo prej rekli, gotovo taka, da jih samih na sebi ne sme nihče odobravati.

Delovanje pa se more raztezati na zasebno in domače, ali pa tudi na očitno življenje. Kar zadeva tedaj zasebno življenje, je prva dolžnost, da svoje življenje in svoje nravi prav skrbno uravnamo po evangelijskih naukih; da se pa tudi ne branimo, ako krščanska krepost tirja kaj težjega prenesti in pretrpeti. Vrh tega so posamezni dolžni cerkev kot svojo skupno mater ljubiti, njene zapovedi pokorno spolnovati, za njeno čast se potegovati in želiti, da se jej nikdar ne kratijo njene svete pravice; ter priprizadevati si, da jo tudi tisti, na ktere morejo vplivati, enako otroško spoštujejo in ljubijo. Važno je tudi za splošni blagor, modro se udeleževati državne uprave, in zlasti to skušati doseči, da očitna oblast skrbi za versko-nravno vzgojo mladine, kakor tirja krščanstvo, zakaj od tega je zelo odvisen blagor posamnih držav. Splošno pa je prav in koristno, da katoliški možje iz tega, rekel bi. ožega kroga, dalje posežejo in se brigajo za vse državne zadeve. Pravimo pa, da to le splošno veljá, ker so ti naši predpisi vsem ljudstvom namenjeni. Primeri se namreč tu in tam, da najimenitniši in najpravičniši vzroki odsvetujejo vmešavati se v državne zadeve, in sprejemati politične službe. A splošno, kakor smo dejali,

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izviran zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

X. Kako se muhe v mrežo lovijo.

Debeli četrtek je po vsem svetu dobro znan, posebno pa Goričanom, kateri se sploh prav radi spominjajo takih godov in praznikov, ko že starodavna šega veli za želodec in kar njemu dopade, kaj več poskrbeti. Tudi letos bi smel človek iz raznih znamenj sklepati, da Goričani se predpustnemu četrtku niso izneverili: štacune po mestu so se popoldne skoro vse pozaprle, in tudi tiste, ki so še odprte, so brez kupčevalcev; vse po mestu nekako leno in brezskrbno pohaja, kakorjima človek navado potem, ko je dobro obedoval in si je v svesti, da tudi večerja ne bo medla, še manj pa suha.

Na tržišči pred nunsko cerkvijo sploh nikdar

ne vidiš dosti ljudi, ako ne morda ravno takrat, ko zahajajo v cerkev k maši ali večernicam, ali pa, ko se deklice s kujigami in drugimi učili v torbici zjutraj in popoldne živo čvrčaje zbirajo v šolo k nunam ali pa se po šoli gnjetejo skozi velika vrata ven. Danes pa, ker popoldne ni šole, že dve uri ni tu videti živega krsta. Ravno je v bližnji veliki cerkvi ura odbila tri, kar se na desni proti cerkvi odpró vrata one hiše, v kateri že od davnih časov stanuje nunski spovednik. Iz vrat na tržič stopita dva gospoda, duhoven v črnem talarji: kdor ga je le enkrat videl, spozná ga lahko za gospoda Poljanca, ki je že štiri mesece od tega nastopil novo službo pri nunah. Drugi gospod, lep in postaven, je posveten, malo zarudel, in še le, ko se sredi tržišča pred cerkvijo odkrije, izdá ga visoko čelo in kodrasti lasje za Vekoslava. Počasi hodeč obrneta se naša znanca dol proti magistratni ulici.

„Tu toraj, Vekoslav, je moj novi dom, kjer se upam odpočiti in najti mirú; družega mesta si ne želim, da bi tudi Bogu dopalo, da tu sklenem svoje življenje“, spregovori Poljanec.

„Življenja hrup bil vam je vedno zoprno, vedno ste se radi zatekali iz mesta v tiho naravo na deželi. O da bi meni dano bilo daleč daleč od duhomorne enoličnosti mestne mirno živati in občudovati življenje narave, ki se vedno pomlaja in vsako leto prevstvarja. Toda bojim se, da skoraj so prešli srečni časi, ker majati so se začeli stebri blagostanja, vera in cerkev se zaničujeti, posestvo zgublja stalnost, zatoraj gineva ljubezen do domovine in domačega ognjišča, povsod breznačelnost, negotovost, še sami oni, ki vse prevstvarjajo, ne vedo, kako bo, kedaj ima biti tolikim preuredbam konec, res, splošna zmešnjava!“

„In kaj pravijo v Rimu k tem homatijam?“ vpraša Poljanec.

„V Rimu smatrajo cesarjeve preuredbe kot vojsko proti katoliški cerkvi, proti krščanstvu samemu in onemu redu, kterege je po več ko tisočletnem delovanju vtemeljila v Evropi Kristusova vera. Sem se prišteva posebno preziranje one razlike stanov, ktera je naravna, a tudi od krščanstva potrjena, ker ni bilo in ne bo, ker ne more biti, da bi vsi ljudje

prav nič brigati se za javno življenje, bilo bi ravno tako krivo, kakor nič skrbeti in nič se truditi za skupni blagor; in to tem bolj, ker katoličane opominja in naganja že vera, katero spoznavajo, da svoje popolno in po veri storè. Če so pa katoličani malomarni, bodo oni prijeli za vajeti, kojih mišljenje ne dá pričakovati nič dobrega. To pa bi bilo tudi za krščanstvo pogubonosno, kajti največ moči in oblasti imeli bi oni, kateri cerkev sovražijo; najmanj pa oni, kateri jo ljubijo.

Lahko je tedaj uvideti, da imajo katoličani dovolj in pravičnih vzrokov brigati se za državne zadeve. Tega pa ne delajo in tudi ne smejo delati zato, da bi odobrvali, kar je nepoštenega najti dandanašnji v mnogih državnih napravah, marveč da te naprave same, kolikor mogoče obračajo v splošni blagor, imajoč odkrit in resničen namen modrost in krepost katoliške vere kot najblagosnejši sok in oživljajočo kri vjavati v vse žile državnega življenja.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. decembra.

Notranje dežele.

Trst potrebuje nove luke, kar je dobro znamenje, da se mu trgovina zopet izboljšuje. Ni še dolgo, kar so prvotno malo luko razširili, toda tudi ta je že premajhna za obilni promet, ki se je v novjšem času v Trstu napravil z lesom in petrolejem, pa tudi v kolonijalnih pridelkih. Posebno pa občuti Trst živo potrebo več luke za les in petrolej, kjer bi se eno kakor drugo lahko samo za-se od drugega blaga oddaljeno razkladalo in nakladalo. Premog ravno tako že sedaj zahteva posebej mu odkazanega kottiča, ker ne moti drugega prometa. Razširjena trgovina toraj v prvi vrsti sili na razširjanje luke. V drugi vrsti je treba že sedaj skrbeti za dobro in od vseh strani zaprto luko za tisto dobo, kedar se odpravi sedanja prosta luka in bo v Trstu carina na vse pridelke vpeljana, ki se po morji tje kaj pripeljejo. V tretji vrsti se je pa tudi že prav skrajni čas ozirati na novo železnico, ki bo državo vezala na južni strani s svojim biserjem ob sinji Adriji skritim. Državna proga Herpelje-Trst jela se je delati in ravno ondi v bližnji sv. Andreja, kjer bode nekje novi kolodvor, stara luka neha ter bo treba na novo misliti, potem pa vse, namreč to, ki se bo razprostirala ob državni železnici preko stare zvezati s sedanjo novo luko ob južni železnici. Kakor si bodo dotični gospodje Tržaški trgovini sedaj postlali z ugodno ali neugodno luko, tako bodo tudi trgovino imeli. Reka je prav blizu Trsta in mu hudo konkurenco dela. Naj le pazi Trst, da ga ne bo prehitela in mu škode delala.

Smrdokavra onečeja najraje svoje lastno gnjezdo; takih smrdokaver ima tudi **časnikarstvo** mnogo. Večina, da, skoraj vsi so vitezi krivega nosu. Le-tim smrdokavram v človeški podobi je neko posebno veselje, če se jim posreči Avstrijo, ali karkoli je z njo v zvezi, oblatiti. V tem smislu nabrala si je ob smrti kralja Alfonza španjskega prav posebnih lavorik Dunajska „N. fr. Pr.“, list, ki išče posebne zasluge v tem, da svoje pero v blato ali tudi v gnojnico pomača, s katerim potem ljubljeno Avstrijo ometuje. Čuda ni, kajti „N. fr. Pr.“ je pribežališče Izraelovo in sotrudniki so njegovi izvoljeni sinovi, ki nimajo na celem svetu nikjer več prave domovine. Pri vsem tem pa vsak teh brezdomincev smatra za svojo dolžnost, vse avstrijsko po svoji moči grditi, naj veljá kar hoče. Zato se

v družbi enaki bili, saj ravno na tej razliki sloni človeško društvo. Zatoraj se obsoja brezobzirno ravnanje s plemstvom in zatiranje vseh podedovanih najsvetejših pravic; le zlorabi onih pravic naj bi se v okom prišlo s tem, da bi se počasi plemstvo prevstrojilo, da kar se tu odvzame, se tam dodá. A zopet na drugi strani se od res preveč zatiranega zemljaka in nižih stanov prehitro odvzame jarem in podeli se jim brezkrajna prostost; ker je niso vajeni, je ne bodo znali ceniti, ampak jo zlorabili v svojo lastno pogubo, tako, da bodo v kratkem sužnji ne grofov, ampak brezvestnih oderuhov, kapitalistov in tovarnarjev. Sveta cerkev je oproščala človeštvo od jarma robstva več stoletij in stvarila je stalno delo, a cesar misli, da bo svet prerodil in vstanovil novi red z enim ediktom. Bojé se za cerkev v Avstriji, ker kakor se vé iz najzanesljivejših virov, se na Dunaji nič manj ne namerava, kakor odtrgati Avstrijo od Rima. In resnično, vse najnovejše vesti razodevajo dovolj jasno take nemire. Strune med Rimom in Avstrijo so zeló napete. Zatoraj pa se v Rimu govori, da misli narediti papež prevažen korak, namreč iz Rima sam priti na Dunaj s cesarjem se pogovarjat. To se vé, da je za sv.

pa „N. Fr. Pr.“, morda v celi Avstriji edini list v tej zadevi — ni prav nič pomišljala, mrtvega kralja Alfonza in z njim vred kraljico Kristino po svoji židovsko drzni navadi zasramovati, in to v trenutku, ko je ona rojena avstrijska nadvojvodinja vsa potrta klečala je pri krsti ljubljene soproga in očeta dveh deklic. Vsi avstrijski listi brez razločka narodnosti spoštovali in cenili so silno žalost zapuščene kraljice, le „N. Fr. Pr.“ zdelo se je umestno norce briti in sarkazem uganjati o ranjkem kralju. Gledé takošnega takta „N. Fr. Pr.“ pač nič drugega ne zasluži, kakor Greuterjev znameniti: fej te bodi! Mi pa se ne moremo načuditi, da ces. kr. pravdnistvo takih nesramnih, za cesarsko rodovino razžaljivih židovskih listov ne zasega. Na čegav prid se razširjajo taki židovski proizvodi ne le po vsi Avstriji, ampak tudi več ali manj po vsi Evropi?

Vnanje države.

Srbija pričela bode Avstriji prav skoraj predsedati, če ji že ne, kajti zahteve so vedno večje in vedno bolj košljive, ki jih sedanja vlada v Belemgradu na nas stavi. Znano je namreč, da se srbski narod silno sramuje, da so ga Bolgari nabili in se ravno zaradi tega dalje vojskovati hoče, da bi si ta madež izbrisal. Vlada čuti se preslabo, da bi se narodni volji krepko vpreti zamogla in od Avstrije zahteva, da naj ona Srbiji mirovati zapové ob enem pa se zagrozi, da prekorači Donavo, Savo in Drino s svojo vojsko, če ne bo miru. Glejte si no, kako so prebrisani Srbi! Če bi jim Avstrija to uslugo res storila, potem jim bo nasproti Bolgarom takoj greben zrastel in vže pri sklepanju miru bodo se upirali, kar se bo le dalo, češ, „saj bi vas mi tudi še lahko nabili, ko bi se ne bila Avstrija vmes mešala“. Nasproti narodom bi pa sedanja vlada dober izgovor imela, da se ne more več v vojsko zapletati, ker ji Avstrija tega ne pusti. Avstrija je pa menda v Belemgradu razumeti dala, da je to notranja zadeva srbska, v katero se ona neče vtikati, ker mora pred vsem na svoje lastne koristi gledati. Če Srbija kaj želi, predloži naj taisto velevlastim Berolinske pogodbe in ondi se bo potem njena zadeva vgodno rešila, da bo za vse prav. Avstrija ima prav, da se ne vtika v notranje zadeve, ki bi jo prav lahko v silno nevaren položaj spravile z Rusijo, o kateri je znano, da se je zopet s prijaznim očesom na Bolgarijo ozirati in se tudi ne bo nič več protivila zjedinenji obeh Bolgarij. To in še marsikaj drugega mora Srbija prav dobro prevdariti, če hoče, da ji presilno rožljanje z orožjem ne bo še več na škodo kakor jo ima že do sedaj.

Nekaj čisto novega prinesla je „Köln. Ztg.“ iz peresa svojega srbskega dopisovalca, kar si je pa tu in tam tudi pri nas že marsikdo mislil. Omenjeni list ima namreč iz Belega grada novico, da je ondi razširjena vest, da knez Aleksander, kterega sedaj ves svet občuduje zavoljo njegove hrabrosti, stopil bo na mesto, kjer je sedaj Milan, le-ta bode pa šel, kamor se mu bo sploh poljubilo. Bolgarski knez postal bi po tej dozdevnosti vrhovni poglavar **Srbije, Bolgarije in Istočne Rumelije**, ktere bi bile med seboj zjedinjene na podlagi osobne zveze. Nemogoča je ta naprava tako dolgo, dokler bo veljavo imela Berolinska pogodba, katero nektele velesile, kakor malika časté. Angleška je bila prva, ki ji je hrbet obrnila, češ, da se je imenovana pogodba že preživela. Sedaj je sličnih nazorov tudi že Rusija, to se vé, da ne iz podobnih vzrokov, kakor Angleška. Angleži so hotli z združenjo Bolgarijo Rusom nagajati, Rusi so ji jeli drugo bolj prijazno lice kazati, zato, da bodo s tem zopet Bolgare pridobili na svojo stran in se bode tako John Bullu pot prepričala. Druge velevlasti vidoč, da ste Angleška in ravno tako Rusija za zedinjenje Istočne Rumelije, temu tudi ne bodo mnogo nasprotovale. A če bi bil pa ta trenutek vgoden za zedinjenje, kakor ga „Köln. Ztg.“

očeta veliko ponižanje, ali vedeli naj bi njegovi nasprotniki, da mu je le za sveto stvar, za svobodo cerkve, a ne za lasten dobiček. Sicer pa se temu potovanju na Dunaj protivijo kardinali in Rimljani, sam papež sili na to; težko, da se bo dal pregovoriti.“

„Po tem takem“, pravi Poljanec, „bi nas znala doleteti še sreča videti sv. očeta pri nas v Gorici. O kako srečnega bi se čutil tedaj naš blagi nadškof. Sem slišal, da ga sv. oče zeló čislajo.“

„Da, povsem se odobruje v Rimu njegovo možato postopanje. Kako srčno bi objeli sv. oče hrabrega boritelja“, odgovarja Vekoslav.

„A ne tako na Dunaji“, pravi Poljanec. „V imenu cesarjevem, pravijo, da so mu poslali zadnji opomin in postavili prihodnjo nedeljo kot zadnji dan, da se v vsem podvrže cesarjevemu ukazom in razglasi v svoji nadškofiji „Toleranzedikt“; ako ne, se mu odtegnejo dohodki in se ima prisiliti, da se odpové škofijskemu sedežu.“

(Dalje prih.)

omenja? Eno že danes lahko trdimo, da se namreč Avstrija izvestno tega ne bo veselila, ker se ji bo zdelo nevarno za njene Jugoslovane.

„V Nišu se bomo pomenili“, odgovoril je knez Aleksander velesilam dne 24. novembra, ko so od njega kakor tudi od Srbov zahtevale, da naj se vojska vstavi. Da bi se knez ne bil ravno veliko zmotil, porok nam je več ali manj njegovo zmagnosno prodiranje, če bi se mu ne bila Avstrija nasproti postavila in zapovedala: „stoj!“ Dva dni po napovedanemu izreku stali so Bolgari že **pred Pirotom**, kjer so se s Srbi prav mesarski klali. Zvečer je že bilo, ko so pripodili Bolgari bežeče Srbe v Piroto, kjer se je takoj pričel krvavi ples po ulicah. Ob enem nastala je pa grozna zmešnjava in peklenk vrisč. Tu so pokale puške naskakovajočih Bolgarov, vmes se je pa razlegalo zapovedovanje višjih ob glasnem trobentanji rogov in zdihovanju smrtno-ranjenih. Po zraku žvižgale so granate, da je pogumne groza spreletavala. Od daleč slišal se je grom topov, ki je ob polu sedmih dobil strašanskega spremljevalca. Srbi so namreč takrat svojo smodnišnico v Piroto zapalili, da je v zrak zletela. Trdi se, da je bilo na tisoče stotov smodnika in patron ondi nakopičenih. Kakor iz ognjenika bruhnil je plamen venkaj na vse strani, ognjen stolp dvignil se je pa proti nebu. Ob enem stresla se je zemlja, da se je zidovje gugati jelo, kakor bi bil silen potres zemlji drobno pretresal. Silni pritisk zrakú razsopal je okna, odpiral je vrata; zidovje se je razpokalo, kar je bilo slabega se je pa kar sproti podiralo. Ta grozni prizor je bil tako silen, da je za nekaj trenutkov celó poulični boj prenehal, toda menda le zato, da se je s tolikanj več strastjo zopet ponovil med Srbi in Bolgari. Ob šestih zvečer jeli so se klati pred Pirotom in uro pozneje, ob sedmih bili so že Bolgari v njem gospodarji.

Prisega, ki jo je napravila **španjska kraljica Kristina** po smrti njenega moža, glasi se sledeče. Nagovoril jo je prvi minister: „Prisežite vpričo Boga in na sveti evangelij, da hočete zvesti ostati mladoletnemu dediču ves čas, dokler bo mladoleten in da se hočete ravnati po ustavi in postavah. Obljubite, da hočete to prisego ponoviti pred Korteži, kakor hitro se bodo sošli.“ Kraljica Kristina je izgovorila prisego, kakor je predpisana in je pristavila: „Jaz prisegam, kakor mi Bog pomaga, kateri naj moj varuh ostane in naj me ne kliče na odgovor zaradi te prisege. Slabotna ženska sem s svojima malima otročičema, iz kterih hočem Vam izgojiti dobra španjola. Zanašam se pri tem na dobroto in veledušnost španjskega naroda. Kar se pa mene tiče, posnemati hočem, posnemala bom svojega ubozega moža in nečem nikogar drugega poslušati, kakor svoje ministre. Kedar se bo zopet približala kaka huda ura, posvetovati se hočem z obema monarhistiskima strankama, kakor sem to nedavno storila.“ Več kraljica ni mogla govoriti, ker je bila preveč ginjena. Sicer pa pravijo, da je jako odločna in je zahtevala, da se vdeleži Alfonzovega pogreba, če tudi se to ne strinja s španjskimi obredi. Ko so jo španjoleci vidili silno žalostno in potrto pri pokopu z njenima dvema otročičema, so si mnogi jeli solze brisati, tako jih je prevzel ta izvanredni dokaz zakske ljubezni. Amnestija, o kateri je bilo večeraj govorjenje, raztegnila se bode samo na tiskovne prestopke, kterih je blizu 3000 nakopičenih in se bodo vse dotične pravde vstavile. Dinastična levica vedno krepkeje povdarja svojo opozicijo nasproti sedanji vladi in se nekteri bojé, da bi se s časoma ne združila z republikanci.

Kedar je primanjkanje pri hiši, nastane prepir med domačimi, kedar je nesreča v vojski, pripravajo se državniki. Tako se sedaj godi na **Francoskem** v državnem zboru, ko se posvetujejo, kaj je storiti s Tonkinom. General Brière de Isle prednik Courci-ju pri armadi v Tonkinu zavrača vso krivdo nesrečne vojske polkovniku Herbingeru, ki se je sramotno ognil iz Langsona, imenuje ga starega pijanca, ki ni vedel, kaj je delal. Courci-ju pa očita, da ni ničesar storil zoper „Črne prapore“ vstajnike, in tako jim je pogum vzrastel; v Anamu je pa s surovo silo segal v deželne zadeve, in tako kriv bil, da je bilo toliko kristjanov umorjenih. Vse je razsarjeno nad temi besedami, vojaški minister preti odstopiti, ako se Brière ne pokara. Pričakujejo tudi, da se bode oglasila komisija, ki je Herbingerjevo zadevo preiskovala i. dr. General Brière ne bode dobil svetinje, ki mu je bila namenjena 1. januarja. (S tem ne bode vse odpravljeno.) Admiral Duperre, poprej gubernator v Kohin-Kini, je pa rekel pri komisiji: S Kitajem naj se napravi nova pogodba in Tonkin naj se sprazni. Od te dežele ne bode nikdo imel koristi, ne trgovci, niti kdo drugi. — Na zunaj toraj sedanja Francoska nima sreče, na Francoskem se vlada brez vere in brez slave.

Izvirni dopisi.

Od Savinje, 4. decembra. (Najnovejši dogodki na Celjski gimnaziji.) Kdor bere le samo nemško-liberalne liste, mora misliti, da naši slovenski dijaki morajo biti zares sami barbari, ki drugega ne znajo, kakor hujskati zoper Nemce. Da pa tudi nemški „konservativni“ Graški dnevnik

enako enostransko obsoja našo slovensko gimnazijsko mladino, tega ne moremo mirno prenašati. Mislimo toraj, da vstrežemo na več stranéh, ako objektivno razložimo, v čem so se „pregrešili“ slovenski dijaki-pevci na Celjski gimnaziji.

Znano vam je, da je pred nekoliko več kakor enim mesecem začela tukajšna „Vahterca“ psovati Celjske slovenske dijake, med drugim tudi s tem, da motijo božjo službo v „nemški cerkvi“, ker pojejo vsako tretjo nedeljo pri gimnazijski božji službi v slovenskem jeziku. To je namreč že od nekdanj stari réd na tukajšnji gimnaziji, da se je pri gimnazijski božji službi vrstilo slovensko, nemško in latinsko petje. Ko se je prejšnja leta pod ravnateljem dr. Swobodo obhajala božja služba za gimnazijalce v Celjski farni cerkvi, peli smo ravno tako, kakor pozneje v tako imenovani „nemški“ cerkvi: eno nedeljo slovensko, drugo nemško, tretjo latinsko. Skozi več let sém se nihče ni pritoževal zoper to nedolžno petje; kar naenkrat najde pred blizo enim mesecem „Vahterca“ v tem slovenskem petji veliko nevarnost za nemški značaj „nemške“ (nekdanje minoritske) cerkve. Vsled hrupa, ki ga je zagnal Forregger-Knotzov Celjski organ, sklene mestni zastop Celjski vlogo napraviti „do farnega urada nemške cerkve“ (!) („nemška“ cerkev je le podružnica Celjske farne cerkve), v kateri se zahteva, naj farni urad, to je: Celjski g. opat prepové gimnazijskemu ravnatelju, da gimnazijalci še dalje v nemški cerkvi slovenski prepevajo. G. vitez Wretschko radovoljno vstreže temu ukazu mestnega zastopa. G. ravnatelj pa se izogne vsem sitnobam s tem, da se pogodi z gosp. kapucinskem gvardijanom, naj dijaki, kakor nekdanj, zopet zdaj, hodijo v bližnjo in prijazno kapucinsko cerkev opravljat božjo službo. To pa zopet ni bilo po volji Celjskim nemčonom, kateri so prav surovo psovali v svojem listu ne le g. ravnatelja, temveč tudi nedolžno kapucinsko cerkev.

Tu se približuje god presvitle cesarice, 19. november. Ta dan je oficijelna božja služba za gimnazijsko mladino. Kakor v nedeljo poprej, se je imela obhajati v kapucinski cerkvi; na vrsti pa je bilo slovensko petje. Dijaki vprašajo g. ravnatelja, je-li bi ne smeli ob koncu sv. maše cesarske himne peti v slovenskem jeziku, ker se bo med sv. mašo tudi popevalo slovenski. G. ravnatelj jim je to dovolil. Toda dan pozneje reče gosp. ravnatelj pevcem: „Pri takih priložnostih se je, kakor sem pozneje pozvedel, prepevalo nemški; toraj naj se tudi 19. novembra ob koncu sv. maše poje cesarska himna v nemškem jeziku.“ Dijaki so pa sklenili, da bodo peli vendar-le slovenski, ker je petje med sv. mašo tudi na ta dan slovensko. Opomniti moram, da gimnazijski pevski zbor šteje le same Slovence. Ko se je po končani sv. maši dalo znamenje, da se začne pevati cesarska himna, jo je pelo kakih 6 pevcev v nemškem, kakih 20 pa v slovenskem jeziku. Nasledek tega „mešanega petja“ so bile dolgotrajne preiskave zoper dotične dijake, večdnevne profesorske konference in sledeča kazen za dijake: Dva gimnazijalca sta izključena; iz osmega razreda pridejo trije, iz sedmega jih pride pet, iz šestega dva, iz petega eden in iz četrtega šest dijakov v zapor, ki bo trajal 2 do 16 ur za posamezne. Več dijakov je bilo tudi pokaranih. Da bodo mnogoteri gimnazijalci to kazen britko občutili v svojih svedočbah, pri plačevanju šolnine itd. se razumeva samo ob sebi.

Tu sem vam popolnoma trezno in objektivno popisal vse dogodke, ki so se vrstili v tej zadevi.

Sedaj mi naj bode pa dovoljeno pristaviti še nekatere opazke. Vprašam najprej: Kdo je začel hujskati? Ali ne nemško-liberalni list, ki je zasramoval slovensko petje Celjskih gimnazijalcev? Ali je bilo modro, da sta mestni zbor Celjski in pa farni urad h krati vbogala ukaz znanega framasonskega lista ter g. gimnazijskemu vodji prepovedala še dalje dovoliti slovensko petje v minoritovski cerkvi? Ali ni ravno ta prepoved slovenskega petja morala britko raniti narodna sreča slovenskih gimnazijalcev? Če se kaznujejo oni, ki so se „pregrešili“, zakaj se ne pokarajo oni, ki so dali očitno povod k temu pregrešku?

Dasiravno pa ne odobravamo postopanja slovenskih dijakov, ki so jako siten položaj blagega gosp. ravnatelja s tem svojim početjem še veliko bolj obtežili; vendar ne najdamo pravega vzroka, zakaj bi ne smeli gimnazijalci cesarske himne peti v svojem maternem jeziku? Slovenec je iz srca

v dan presvitle cesarski rodovini. Brez dvoma mu bo tudi pesen tekla veliko bolj veselo iz srca, ako jo poje v svojem maternem jeziku. Znano nam ni, da bi se bila od kakošne više šolske oblasti kdaj izdala prepoved, ob oficijelnih priložnostih prepevati slovensko cesarsko himno.

Kakor toraj silno obžalujemo, da se je na svetem mestu godilo to neljubo početje, se vendar velika krivica godí g. ravnatelju, kteremu nemško-narodni listi naravnost pripisujejo vso odgovornost za te dogodke; enako pa tudi dijakom, ktere celó „konservativni“ list v Gradcu obsoja kot „narodne fanatike“. Tega pač mirni Slovenci ne zaslužijo!

F. T.

Naše slovstvo.

Knjige družbe sv. Mohorja za leto 1885.

I. Koledar.

(Dalje.)

Razgled po svetu je pisal letos znani F. H. — V gladki, lahko umevni besedi, kakoršne smo sicer vajene pri „Miru“ se nam opisujejo glavni dogodki preteklega leta. Najprej se govori o kmetijski enkéti v Ljubljani, potem se podá kratko poročilo o slovesnosti, ki se je obhajala povodom blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“. Dobro se razloži, kaj pomeni beseda „sokol“. Mesto Rudolfinje, v naslednjem sestavku, rabili bi rajše obliko „Rudolfsche“, — kajti — išče je navadna krajevna končnica, po izgledu: sodišče, dvorišče, igrališče itd. Besede: podlazičice, prstine (mesto prstene) so morda tiskovne napake, izrazi: glaž, sorta itd. se smejo v poljudnem spisu opravičiti.

Oddelek „Tri šibe Božje“ ne spada semkaj. Obravnavale naj bi se najprej stvari, ki so v ozki dotiki z našo domovino, potem naj pridejo druge na vrsto. Sicer bi se pa smelo razpravi o „trtni uši“ nekoliko več prostora odmeriti.

O prihodu Ljubljanskega škofa v Ljubljano se govori jako kratko, akoravno bi priprosti slovenski bralec želel gotovo kaj več izvedeti. Neprimerno obširnejši je popis intronizacije škofa Poreškega.

Zanimiv je članek o preganjanji kristijanov na Kitajskem, na dolgo se govori o preroku Mahdiji. Končá se pregled z Metodovo slavnostjo. Podanih je tu le nekaj opazek, ker se na drugem mestu razpravlja obširneje o tem predmetu.

Potem se omenjajo spomina vredni mrličiči zadnjega časa. To so res le spomini, kratki in skrčeni, da braleca pač ne morejo posebno zanimati.

Na to sledí povest „Dneva ne pové nobena pratika“, spisala znana P. P. — Snov je povzeta iz katastrofe na otoku Iskija. Kaj naj rečemo o tem proizvodu? — Naravnost, da je slab! Sicer bode morda vplival na braleca, toda tega ne morem pripisavati povesti sami, ampak grozni nesreči, ki je zadela uboge otočane. Tehnika je površna. Glavna oseba ima biti, kakor se dozdeva od začetka, oni sprideni sin poštenega ribiča Kasamičijolskega, ali na konci pride prisateljica iz tira in začne opisovati posameznosti tega silnega potresa; žalostna smrt razuzdanega mladiča se le s par besedami omeni. Nadalje presega spridenost tega sina že vse meje, tako, da se mora človeku neverjetno zdeti, kar se tu pripoveduje. Oče je na „parah“ — in niti ta prizor ne more sina omečiti! Kako čudno je tudi, da mati sinu, prišedšemu domú, prej prinese večerje, potem mu še le naznani, da je oče umrl. — Ali tudi v slovničnem oziru kaže povest veliko pomanjkljivosti. Pač čuditi se je, ali nebrižnosti pisateljice ali površnosti vrednikovi, da se v tako kratkem sestavku nahaja toliko različnih pisav in toliko slovničnih napak. Zdaj se piše „Toneja“, zdaj „Toneta“; zdaj „preobrniti“, zdaj „spreobrniti“; enkrat se postavi dovršni, drugikrat nedovršni glagol, kjer ni čisto nič na mestu. Ločnice so večkrat napačne, besede slabo razvrščene, tako, da postanejo nekateri stavki sila nevkretni. Za izgled samo ta: „Zemlje meri ta otok pet četrtn milje, jako rodovitne, posebno vina, in ima tudi gorke kopeli.“

Pesen „Ribica brez vode“ je slaba proza v slabi pesniški obliki. V dokaz zadostuje četrta kitica:

„Pravijo, zrak da telo je tekoče,
V tem sedaj ribica skušati hoče;
Škrge pa ribici se naglo sušijo,
V zraku nevkretno plavute medljo.“

Kaj si bo pa kmet mislil, ko bo bral „telo tekoče“? Kaj pomešči njemu beseda „telo“, in ali je zrak res tekoče telo?

Dober je Vošnjakov spis „Lahko proti žganju“. Opazke, koliko se po družih krajih popije žganja, bi lahko izostale, se napačno tolmačijo.

Pajkov sestavek je zanimiv, toda pisava ni povsod dobra. Zakaj se piše „strychnin, mikspickel“?

Razprava, zakaj peša kmetski stan, je za sedanjí čas gotovo prav primerna.

Ravno tako ugajajo sledeči spisi družbinim zahtevam.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Razdeljevanje zimskih oblačil.) V torek, dne 8. decembra, ob 11. uri dopoludne se bode v čitalniški dvorani v Ljubljani delila popolna zimska obleka 80 revnim učencem in učenkam. Odbor gospá prevljudno vabi k tej delitvi vse dobrotnike in dobrotnice.

(Umrli je) preč. g. Eduard Polak, častni kanonik in dekan v Leskovcu, včeraj ob 1/2 5 uri popoludne v 80. letu svoje starosti. Pogreb bode v ponedeljek, 7. decembra dopoludne. R. I. P.

(Prestolna cerkev v Ljubljani) obhaja jutri god in praznik svojega patrona sv. Nikolaja. Veliko duhovno opravilo služil bode premili knezo-škof dr. Misija ob 10. uri. Cerkev je lepo oplešana z živim zelenjem in cvetjem. Tudi na šmarni dan dne 8. t. m. imel bode milostni vladika veliko duhovno opravilo.

(Dobrodelno loterijo) za napravo ubožne hiše „Marijine bratovščine, kjer se bode popolnoma ubožnim njenim udom dajalo brezplačno stanovanje in živež, napravi v teku bodočega leta 1886 omenjena družba. „Marijina bratovščina“ je že silno staro društvo, katero obstoji že celih 127 let. Svoj god praznuje vsako leto na Svečnico. Udov ima blizo 2400 in večinoma reveže iz vseh stanov. Bogatašev je malo pri njem in kateri so, se ne brigajo zanj več, kakor jim veleva družabniška dolžnost. Namen društvu je svojim udom preskrbovati spodoben krščansko-katoliški pogreb proti letni vplačnini 50 kr., reci petdesetih krajcarjev. Društvo ima pa poleg tega tudi še postavno dolžnost za svoje onemogle in sploh od celega sveta zapuščene ude po možnosti skrbeti, kar vestno izpolnuje z malimi podporami. Obžalovanja vredno je pri vsem tem, da se mu neče posrečiti, da bi svojim udom zdatnejše podpore dajal, katerih so tako živo potrebni. Da mu bo to mogoče, omislil si je na podlagi 50.000 sreček dobrodelno loterijo, ki bo imela 2000 rečnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 gold. Visoko e. kr. finančno ministerstvo jo je dovolilo z odlokom 16. septembra, št. 28.606. Gledé vsega tega pričela je izdajati družba „Marijine bratovščine“ srečke omenjene loterije, ki se dobivajo po 50 krajcarjev pri njenem predsedniku g. Regaliju na sv. Petra cesti šte. 21, kakor tudi po vseh večjih trafikah in loterijah, pri znanih trgovcih in družih ljudoljubih v Ljubljani. Cena srečkam je tako nizka, da si jo bo tudi manj premožni lahko omislil in to tem več, ker so jako gosti dobitki, kajti zadela bo vsaka petindvajseta številka gotovo. Za dobitke in kar bo še zmanjkalo, naprosile se bode koristne reči, ki se v vsaki družini potrebujejo. Razprodaja sreček se je že pričela.

(Obrtniški shod,) ki je bil na jatri pri Štruklji napovedan, je vlada na podlagi § 6 postave od 15. nov. 1867 prepovedala. Dotični plakati so bili pa konfiscirani.

(Razpisana je služba) na enorazrednici v Ljubnem na Gorenjskem do 24. dec. Nese 400 gl. in prosto stanovanje.

(Sveže cvetlice,) črni teloh in zimzelen podarila nam je danes prijazna roka. Da teloh ali kurjice o tem času cvetó, je pač gorko vreme vzrok.

(Novo cerkev) bodo blagoslovili v Sori dne 8. dec. 1885; Bog daj lepó vreme.

(Pravila obrtne šole v Kamniku) so potrjena. Od leta 1886 na dalje dobivala bo šola državno podporo.

(Vendar enkrat.) Dolgo so rovali in rovali, na zadnje so vendar dosegli — da jih spoznajo, kaj so, kaj nameravajo. Kdo pa je ta? „Allgemeiner deutscher Schulverein“, ki ima svojo podružnico „Deutscher Schulverein“ na Dunaji. Sedaj tudi oficijozni listi pišejo, da je učiteljska suknja bila le zagrinjalo političnim agitacijam. Kdo pa je to povedal? Nihče drugi ne, nego „Allgemeiner deutscher Schulverein“. V svoji okrožnici društvo samo spozná, da ni družega nego od smrti vstali stari „National-Verein“.

On ruje ne gledé na to, da so se okoliščine spremenile, ne gledé, da je Pražko premirje v Nemčiji do dobrega predrugačilo. „Allg. deutscher Schulverein“ skače preko mej Pražkega premirja, vtikuje se v notranje zadeve Avstrije in je središče strankam, ki rujejo po Avstrijskem. Tako daleč je prišlo, da se avstrijsko prijateljstvo do Nemčije močno ohljuje, ker je v glavnem mestu Berlinu društvo, ki tako odkrito ruje zoper državo, ki je vendar v prijateljski zvezi z Avstrijo; to poslednjič vsem tistim predsedam, ki sicer povdarjajo nemštvo, pa so vendar le dobri avstrijski rodoljubje. Nenemški narodi v Avstriji so sicer to zdavno trdili, a vladni krogi se niso zmenili za to. „Schulverein“ je obsojeval tudi r. škof Rudigier v Lincu, na Ogerskem bivajoči Nemci niso hotli ničesa slišati o njem. No, kaj nek porekó Nemci v našem mestu, sedaj ko vladni časopisi to dete nemške preširnosti tako glasno obsojujejo. — Bodo mar tudi sedaj trdili, da gre le za ohranjenje nemške narodnosti v našem mestu? To vendar vsak jasno vidi, da gre tukaj le za združbe in nemir v deželi, da se potem trobi med svet, kako je potreba nemštvo na Kranjskem podpirati in briniti, da kruti Slovenci v tla ne pomandrajajo krotkih in pohlevnih Nemcev — matere Germanije. Vsega tega pa gotovo sami ne mislijo in ne verjamejo, ampak njim konečno za drugega ni, kakor da se po svetu razglasuje: Tudi Kranjska je še nemška, tudi ta se mora z drugimi nemškimi deželami avstrijskimi enkrat povrniti v naročje matere Germanije. No, kaj pravite k temu vsi pospeševalci, razširjevalci in dovoljevalci „Schulvereina“ in „schulvereinskich šol“ po Kranjskem — v Ljubljani?!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) ustanovila se je 3. decembra v Črnomlju. Društvenikov je 51, med temi jeden ustanovnik. V načelstvo so izbrani gg.: Franjo Šetina, učitelj, prvomestnik; Franjo Sušteršič, namestnik; Janko Schweiger, blagajnik; Janko Puhek, namestnik; Anton Spreicer, tajnik, in Franjo Lozar, namestnik; — sami meščani in posestniki v Črnomlju.

(Akademično društvo „Slovenija“) na Dunaji priredi dr. Francetu Preširnu v spomin dné 9. decembra 1885 slavnost po sledečem sporedu: A. 1. Pozdrav predsednika. — 2. G. Eisenhut: Ustaj rode! zbor. — 3. Slavnostni govor, govori g. dr. phil. Mat. Murko. — 4. Meyerbeer: Kavatina iz „Roberta djavola“, svira tamburaški zbor. — 5. F. S. Vilhar: Naša zvezda, zbor s tenor solom; solo poje g. stud. tech. Bučar. — 6. Svira na glasovir * * * — 7. Dr. B. Ipavec: Kam? zbor z bariton-solom; solo poje g. drd. phil. J. Floršič. — 8. A. Nedved: Njega ni, četverospjev, pojó gg. Bučar, Böhm, Cvirn, Košenina. — 9. a) J. Žák: „Vlkný“, mazurka; b) D. Jenko: Naprej! svira tamburaški zbor. — 10. Venec slovenskih národnih pesni, zbor s četverospjevom. — B. Zabavni del. Pevovodstvo sprejel je iz posebne prijaznosti gosp. Ján Jirik. — Pri koncertu sodelujejo pevec in tamburaši hrvatskega akad. društva „Zvonimira“. Glasovir: Bösendorferjev. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Lokal: dvorana „zur Stadt Wien“, VIII., Langegasse 15. Odbor.

(O grozni nezgodi), ki je Grahovo pri Reki zadela, došla so natančnejša sporočila, in sicer: „V sredo zvečer okoli 8. ure jela se je zemlja vdirati in vsipati, po cestah in hišah so se prikazale razpokline. Prebivalci so jeli bežati in je vsak skušal rešiti, kar je ravno mogel. Ob polnoči jelo je pokati, hiše so se podirale, pod razvalinami se je pa zemlja posedala. Na veliko srečo so vsi prebivalci že zdavnej poprej svoja bivališča popustili. Vse to se ni kdo vé kako hitro godilo, temveč prav počasi mlela se je zemlja spod hiš, ktere so se druga za drugo podirale. Grozen je bil prizor na mestu nesreče. Hiše so z groznim truščem na kup cepale, družine so kričale in obžalovale zgubljeno pohoštvo. Ker se zemlja še vedno proti vodi Rečini spodmeljava, je nevarnost prav velika, da se bo s časoma Rečina struga zaslula in bodo vasi po ondašnji dolini povodenj dobile.

Razne reči.

— „Salzburger Kirchenblatt“ ima avtentične besede protesta, ktere ga poslali tirolski škofje do rektorja vseučilišča v Innsbrucku zoper govor, ki ga je imel vseučiliščni profesor dr. Busson pri komersu „Athesie“, v katerem govori za mensuro (dvojboj pri dijakih.)

— O Dr. Kiesovi esenci življenja izjavil se je dr. Hungerbuhler Ernst v Sentgalnu sle-

deče: „Eno sredstvo spodriva v zdravilstvu drugo, medicinska načela se starajo in unikajo novim, edino le moč starih dobrih sredstev ostane vedno mlada. To velja posebno o esenci življenja, kakor jo je izumil že pred sto leti dr. Kiesov, in kakoršno sedaj v Augsburgu še vedno izdeluje njegov naslednik Henrik baron Bernhard v firmi J. G. Kiesov. Imenovani zdravnik izkusil je njeno moč na sebi in svoji družini. Posebno izvrstno se je pokazala pri boleznih v želodcu, pri bolnih jetrih in spodnjem delu života, pri bledici, krču in pri migreni. Izvrstno sredstvo pri pomanjkanji krvi tako pri ženskem kakor pri moškem spolu, ker hitreje pomaga, kakor vsako drugo zdravilo. Dobiva se po vseh lekarnah, prava je pa le, če ima pritisnjeno zgoranjo varstveno marko.

Telegrami.

Zagreb, 4. dec. V deželnem zboru so se pričekali ali bi se sprejel Tuškanov predlog, ki zahteva, da bi posadili bana in sekcijkega načelnika Stankoviča na zatožno klop. Rukavina prejel je ukor, ker je zabavljaj. Predsednik je predlagal, da bi se Rukavina izključil za 60 sej. Na to se je Rukavina še jeden pot spravil nad večino, ji je bral hude levite, potem je pa deželni zbor zapustil. Večina ga je spremljala z vskliki: „Venkaj ž njim!“

London, 4. dec. Do sedaj izvoljenih je 263 liberalcev, 213 konservativcev in 54 Parnelcev.

Pariz, 4. dec. Hud potres imeli so minulo noč v Algeriji v Afriki. Več hiš se je podrlo, tri četrti vasi Msila se je razsulo. Do sedaj so našli 32 mrličev in 12 ranjenih.

Tujci.

3. decembra.

Pri **Matiču**: V. Blau, trgovec, z Dunaja. — Ig. Rosinger, trgovec, iz Trsta. — Ljud. David, e. k. poročnik, iz Pulja.

Pri **Stonu**: Taucher, Schefer, Bach in Baile, trgovci, z Dunaja. — Poličer, trgovec, iz Grada. — Josip Jutkovič, trgovec, iz Trsta. — C. Matzy, trgovec, iz Milana. — S. Chieherio, trgovec, iz Bellinzona. — Mat. Videmšek, župnik, iz Osilnice.

Pri **Virantu**: Jakob Skubie, zasebnik, iz Lanišč. — J. Singer, trgovec, iz Idrije.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 15 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	873 „ — „
Kreditne akcije	286 „ — „
London	125 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 98 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	61 „ 80 „

Tužnim srcem naznanjava žalostno vest, da je prečastiti gospod

EDVARD POLAK,

častni kanonik, dekan, konzistorijalni svetovalec, zlatomašnik, vitez Franc-Josipovega reda itd.,

včeraj ob 1/2 5. uri popoldne po dolgem hiranji, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 80. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v ponedeljek 7. decembra popoldne. Preblagi ranjki bodi duhovnim tovarišem, vsem znancem in prijateljem v molitev in pobožni spomin priporočen.

V Leskovcu dné 5. decembra 1885.

Franc Grivec,
kaplan.

Anton Verbajs,
kaplan.

Prave garantirane voščene sveče

in voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

Oroslav Dolenc,
svečar v Ljubljani.

A. SCHWEIGER,

zobozdravnik,

Franc Jožefova cesta št. 5 v I. nadstr.,

ordinira dopoldne od 9.—1/2 1. ure in popoldne od 3.—5. ure. (6)

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjavne, svetlo- ali temnozelenne itd., po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rujave ali črne, dobro blago, od 2 gl. 20 kr., naprej do 4 gl. 50 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** od 1 gl. 20 kr. naprej; nadalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

(8) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Čudež obrtnije!!

so najnovejše izvrstne, urejene (1)

ure na nihalo in bitje,

ki se ponoči svetijo in veljajo

le 3 gold. 75 kr.

Imajo po dve uteži ter bijejo pol ure in ure.

Okvir jim je prekrasen iz ponarejene orehovine, izdelben, kazališče prekrasno in napojeno s e. kr. priv. svetilom, ki se ponoči sveti kakor mesec, da ni potreba luči, kdor ravno želi na uro pogledati. Za dobro svetilbo sem porok na kar se pismeno zavežem. Ravno tako jamčim, da bo dobro šla. Jaz sam sem izumil te ure in jih zarad tega tako poceni prodajam, ker jih imam še več sto v zalogi pa — denarja potrebujem. Ure so poprej trikrat toliko veljale. Vsaka ura ima napisano besedo „Patent“.

Razpošiljajo se proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovini v

tovarni blestečih ur na nihalo

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

J. H. Rabinovics.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Augsburško esenco življenja,

Ges. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi gržli in koleri. (1)

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Ravnokar je izšla ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani** knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(16) **IVAN BELEC,**

župnik.

Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr., po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi najjeto brezplačno.